

ISÄNTÄ

Isäntä on kokenut tuomasmessulainen, joka edustaa jatkuvuutta kokoojan ja liturgin vaihdellessa. Tämä tehtävä uskotaan ja opetetaan muutamille, jotka vuorottelevat keskenään. Isäntä toimii yhteistyössä Aleksanterin kirkon suntion / vahtimestarin kanssa. Isännän tehtävänä on huolehtia pääalttarista, järjestää alku- ja loppukulkue ja luoda turvallista ilmapiiriä messuun valmistauduttaessa.

Ennen messupäivää isäntä

- * osallistuu ainakin viimeiseen messukokoukseen kirkossa
- * tarkistaa suntion kanssa, että sakastin komeroissa on riittävästi kaikkia messussa tarvittavia tarvikkeita
- * pyytää itselleen parin ehtoollisaineita täydentämään ehtoollisen aikana

Ennen messun alkua isäntä

- * tulee kirkkoon klo 15
- * kattaa alttaripöydän: risti, Tuomas-ikoni, kukat, alttarikynttilät, ehtoollisvälineet (leipärasiat, viinikannut, leipälautaset, viinimaljat, kalkkiliina, valkoiset liinat), öljykupit, tuikkukynttilät ja Raamattu. Leipärasiat ja viinikannut täytetään kirkon suntion / vahtimestarin kanssa jo sakastissa
- * tarkistaa liturgin kanssa, miten alttarille asetetut tavarat on sijoitettu. (Muistin tueksi on kaavakuva, luettelo tarpeistosta ja ohjeet ehtoollisaineiden määristä pikarikaapissa sakastissa)
- * osallistuu liturgin tukena ehtoollisavustajien ohjaushetkeen klo 17 ja huolehtii, että liturgi on ymmärtänyt alttaripöydän asiat, erityisesti alkoholittoman viinin ja gluteenittoman leivän, täydennyskäytännön eri pisteissä sekä öljyllä voitelun.
- * opastaa synnintunnustajia, tekstinlukijoita, saarnaajaa ja kolehtikohteen esittelijää mikrofonin käytössä. Kehota puhumaan hitaasti ja huolellisesti artikuloiden!
- * auttaa pikarilaatikoiden ja -levyjen esille otossa
- * esisyyttää tuikut (n. 20 kpl) lasikuppeihin tarjottimille (keittiössä). (Jätä tulitikut taskuun.)
- * vie kulkueessa kannettavat tavarat kappeliin ennen rukoushetkeä (luettelo pikarikaapissa)
- * opastaa ristin ja kynttilöiden kantajia
- * rukoushetken lopuksi järjestää kulkueen ja selittää alttarille kannettavien tavaroiden asettelun
- * selostaa loppukulkueen, lähtevien kättelyn ovilla ja tavaroiden palauttamisen pääeteisistä
- * vastaa kalustonhoitajan tehtävien toteutumisesta (kts. tehtävät jäljempänä), jos erillistä kalustonhoitajaa ei messussa ole.

Messussa isäntä

- * sytyttää kynttilät pääeteisessä ennen kulkueen liikkeellelähtöä
- * seuraa ja opastaa tavaroiden asettelua alttarille
- * siirtää lankamikkiä tarpeen mukaan, esim. synnintunnustajille alttarikaiteelle ja esirukoilijoille etupenkkiin ja seuraa muutenkin mikrofonien käyttöä.
- * on läsnä, kun kolehti tuodaan sakastiin ja suljetaan kolehtipusseihin sekä panee toisena (suntion/vahtimestarin lisäksi) nimensä mukaan menevään pankkisiirtolappuun.
- * yleensä toimii toisena ehtoollisaineiden täydentäjänä (kts. ohjeet jäljessä)

Messun jälkeen isäntä

- * on päävastuullinen siitä, että järjestelyt palautetaan ennalleen ja kaikki kirkossa jää hyvään järjestykseen.

KULKUEEN JÄRJESTYS

Tekstinlukija	Krusifiksi
Synnintunnustajat	Isot alttarikynttilät
Esirukousjohtaja	Tekstinlukija
Rukousalttareiden rakentajat	Tuikkukynttilät tms.
Palveluryhmäläiset	- " -
ALBAPUKUISET	
Ehtoollisavustajat	- " -
Saarnaaja ja liturgi	Raamattu Ehtoollismalja ja lautanen

Kulkueessa voi olla mukana kaikki messutehtävissä palvelevat, jotka voivat silloin irrottautua tehtävästään. Järjestystä voi tarpeen vaatiessa muuttaa, mutta albaan pukeutuneet muodostavat mielellään oman ryhmänsä.

Kulkueessa voidaan toki kantaa muutakin alttarin pukemisessa tarvittavaa, kuten esim. kukkia. Eikä kaikilla tietenkään tarvitse olla mitään kannettavaa.

Loppukulkueeseen osallistuvat vain pääalttarilla palvelleet, jotka ovat valmiina kirkon etuosassa. Krusifiksi kulkee jälleen ensimmäisenä. Isoja alttarikynttilöitä kannetaan nyt viimeisenä. Tuikkukynttilät jäävät alttarille.

KALUSTONHOITAJA

Kalustonhoitaja toimii isännän alaisena.

Kalustonhoitajan tehtävät ovat: 1) messussa käytettävien pikkupöytien kantaminen paikoilleen, 2) tuolien kantaminen kuorin takaosaan, 3) lukupulpetin siirtäminen, 4) messuopasteiden kiinnittäminen, 5) rippihuoneiden tarkistaminen, 6) messun jälkeen tarvikkeiden poistaminen paikoiltaan ja vieminen vakituisiin säilytyspaikkoihinsa.

Ennen messun alkua kalustonhoitaja

1. kantaa tarvittavat pöydät sakastin eteisestä ehtoollisenjakopisteisiin, pääovelle ja miksaajalle. Kaksi pöytää sijoitetaan kuorikorokkeen eteen rinnakkain käytävän sivuille, kaksi vasemmalle etupoikkikäytävälle peräkkäin, kaksi oikealle etupoikkikäytävälle peräkkäin ja kaksi pöytäparia keskikäytävän takaosaan sen molemmin puolin. Pääeteiseen kannetaan kaksi rinnakkain sijoitettavaa pöytää, jotka ovat laulukirjoja varten. Jos pöytiä riittää, yksi tai kaksi kannetaan sakastiin ehtoollispikareiden tiskausta varten. Myös miksaajalle kannetaan yksi pöytä. Sen paikka on alttarilta katsoen vasemmalla keskipoikkikäytävällä. (valmis viim. klo 16:30)
2. järjestää 12 tuolia alttaripöydän taakse kuorin takaseinän viereen ja laittaa niille laulukirjat ja käsiohjelmat. (valmis viim. klo 17)
3. siirtää lukupulpetin alttarilta katsoen etuoikealle.
4. asettaa opaskyltit paikoilleen. Gluteenittomasta ehtoollisleivästä ja alkoholittomasta viinistä kertova kyltti sijoitetaan lähelle orkesterin edessä poikkikäytävällä olevia ehtoollispöytiä. Rippihuoneisiin ohjaavat kyltit laitetaan kirkon eteläseinälle ja pohjoisseinälle. Pääeteisestä rippihuoneisiin johtaviin oviin kiinnitetään rippi-isä ja rippiäiti kyltit. Niihin kiinnitetään myös laput, joissa on rippipappien nimet. Rippihuoneiden portaikkoon avautuvien ovien ulkopinnalle kiinnitetään kyltit, jotka kertovat käynnissä olevasta ripistä, ja parvelle johtavien ovien ulkopinnalle rippi-isä ja rippiäiti kyltit. Kyltit säilytetään rippihuoneen komerossa ja kiinnitetään maalarinteipillä, ei sinitarralla.
5. vie rippihuoneisiin kaksi tuolia urkuparvelta. Tarkistaa että pöydillä on Raamattu, virsikirja sekä muutama paperinenäliina. (valmis viim. klo 17) Siirtää messun jälkeen tuolit pois.

Kalustonhoitaja avustaa mahdollisissa muissa kaluston siirroissa.

Messun jälkeen kalustonhoitaja huolehtii, että kaikki edellä mainitut kalusteet, esineet ja opastinkyltit tulevat takaisin säilytyspaikkoihinsa.

EHTOOLLISAINEIDEN TÄYDENTÄJÄT

Ehtoollisaineiden täydentäjät (mieluiten nainen ja mies), jotka toimivat isännän alaisuudessa, varmistavat leivän ja viinin riittämisen ehtoollisen jakopisteissä. Isäntä toimii yleensä toisena täydentäjänä.

Ennen messun alkua täydentäjät

- * tarkistavat, mitkä täydennysastiat viedään alkoholittomaan jakopisteeseen
- * varaavat itselleen albat suntuilta

Messun aikana täydentäjät

- * menevät sovittuna aikana sakastiin pukemaan albat ja odottamaan alttarin sivuovelle valmiina lähtemään liikkeelle
- * menevät alttaripöydän luo (tekevät ristinmerkin) ja ottavat kirkon takaosaan menevät täyttöastiat siten, että nainen kantaa leipärasiaa ja mies viinikannua
- * seuraavat takaosaan meneviä jakajapareja kävellen rinnakkain pääkäytävää heidän perässään ja jättävät astiat jakopaikalle tyhjälle pöydälle
- * palaavat alttarille ja vievät alkoholittoman jakopisteen täydennysastiat
- * palaavat alttarille ja ottavat kolmannet täydennysastiat ja seuraavat, milloin etuosan jakajien leipälautaset ja viinimaljat alkavat tyhjetä
- * kiertävät jakajien luona ja häiritsemättä ehtoollisen jakoa antavat täydennystä siten, että täydentäjä kaataa viiniä kannusta maljaan, mutta leivän ottaa jakaja itse täydentäjän avattua leipärasian kannen
- * vievät - kun täyttötarvetta ei enää ole - täyttöastiat takaisin alttaripöydälle ja siirtyvät kirkon takaosan jakopaikkaan (huom. kuorolaiset tulevat etuosan jakopisteisiin ehtoolliselle vielä kirkkokansan jälkeen.)
- * kun ehtoollisen jako takana loppuu, täydentäjät hakevat astiat ja vievät ne alttaripöydälle
- * noutavat alkoholittoman jakopisteen täydennysastiat alttaripöydälle ja siirtyvät alttarin sivuun odottamaan ehtoollisen päätössanoja.

EMÄNTÄ

Emäntä on kokenut tuomasmessulainen, joka tuntee hyvin kirkkotilan ja messuprosessin. Hän on ennen messua klo 16 alkaen kirkossa paikalla vapaana palvelemaan kaikenlaisissa tarpeissa, erityisesti uusia palveluihmissä, jotka kokevat epävarmuutta tehtävässään tai muuten haluavat kysellä Tuomas-asioita. Nimilappu rinnassa auttaa kirkossa touhuavia löytämään jonkun, jolta voi kysyä.

Emännän erityistehtävänä on seurata laulukirjatilannetta ja huolehtia messu- ym. esitteistä, mikä merkitsee yhteistyötä tervetuloitovottajien kanssa. Heidän kanssaan on syytä käydä nämä asiat läpi aivan yksityiskohtaisesti.

- Laulukirjojen kohdalla on syytä muistuttaa, että jos kirjat tervetuloitilanteessa loppuvat, niitä on syytä mennä katsomaan muilta ovilta. Messun jälkeen kirjat huolehditaan laatikkoihinsa ja tasataan eri oville siten, että 2 laatikkoa tulee pääeteisen komeroon ja Pirkankadun ovelle pöydän alle sekä 1 laatikko puistonpuolen ovelle.
- Jaettavien messuesitteiden tärkeyttä tulisi korostaa niin, että ne tulevat aktiiviseen jakoon messun lopputilanteessa, samoin kuin kirjeet ja muu mahdollinen jaettava materiaali.

KRYPTASSA MESSUPÄIVÄNÄ

VÄLIPALATARJOILU

Monet ovat kirkossa pitkään valmistelemassa messua. Heille on tarjolla voileipää ja kahvia noin klo 16 alkaen. Tarjoilun järjestämisestä vastaa Inkeri Kaartinen.

LASTENHOITO

Kryptan takaosaan järjestetään ennen messun alkua paikka lastenhoitoa ja pyhäkoulua varten. Lasten kanssa toimii pyhäkoulunopettaja, lastenohjaaja ja Tuomasmessun vapaaehtoinen. Lastenhoidon järjestelyistä vastaa Kaija Jerkku.

TEEJATKOT

Messun jälkeen pannaan kryptassa tarjolle teetä ja korppua/pullaa. Tarjoilua järjestämään on pyydetty vuorollaan useita eri ihmisiä. Tehtävä odottaa koordinoijaa.